

EN SAMMENLIGNING MELLEM SKATTESKALAER I NOGLE LANDE

AF KJELD PHILIP

EN sammenligning mellem forskellige landes indkomstskatteskalaer møder i praksis mange vanskeligheder. Man må således tage i betragtning, at ligningsarbejdet gennemføres efter forskellige regler og med forskellig grundighed, endvidere må det erindres, at der på ret forskellig måde tages hensyn til skatteydernes bopæl, forsørgelsesforhold etc. De her meddelte skalaer vedrører statskat for et barnløst ægtepar, bosat i vedkommende lands hovedstad.

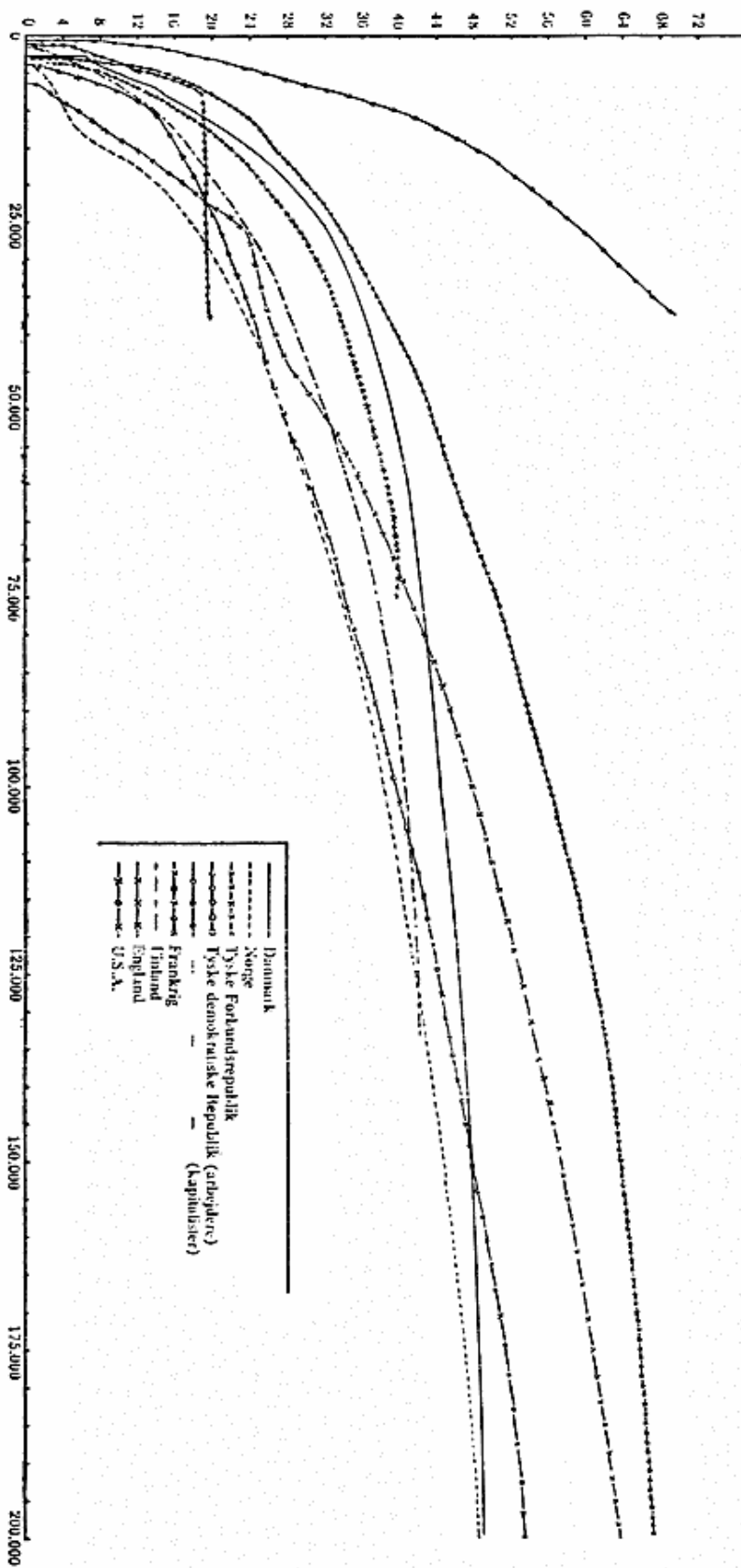
Betydeligt større vanskeligheder volder spørgsmålet om, efter hvilke valutakurser man skal omregne. At vælge de officielle valutakurser ville ikke være særligt rimeligt. Det er f. eks. åbenbart, at en omregning af dollars eller franske franc herefter ville være misvisende. Hvad der har interesse, set fra denne synsvinkel, må være en købekraftskurs. De »frie« noteringer af valutakurser giver ikke megen vejledning herfor. Jeg har valgt at fastlægge nogle kurser, udfundet ved et almindeligt skøn. Ved udøvelsen heraf har cand. polit. Erik Hoffmeyer været mig til støtte. De valgte kurser fremgår af figurteksten.

Et særligt problem dukker op for den danske beskatnings vedkommende, idet den danske skat takket være fradragsreglen ikke blot er en funktion af indkomsten, men også af de tidligere års indkomst. Som skatteprocent er her regnet med den skat, en mand vil komme til at betale i skat, for så vidt han år efter år har den samme indkomst og han år efter år har den samme skatteprocent. Denne skatteprocent S , den såkaldte ligevægtsskat, er beregnet således:

$$S = \frac{100 t}{Y + t},$$

hvor Y er skattepligtig indkomst og t skatten.

De valgte tal gælder årene omkring 1950/51. Der er mig bekendt ikke i nogen af skalaerne sket større ændringer siden da, undtagen for den norskes vedkommende, hvor alle satser er blevet ret væsentligt reducerede samtidig med, at man forhøjede omsætningskatten. Stort set skulle figuren således illustrere forholdene i dag.

Ovenstående figur viser gennemsnitlige skatteprocenter for en række forskellige lande. Alle beløb er omregnede til danske kroner. Som omregningskurser er anvendt: 1 d. kr. = 1 n. kr. = 0,67 vestmark = 1,33 østmark = 67 franske franc = 60 finske mark = 0,9 engelsk shilling = 0,3 U. S. dollar

En særlig bemærkning bør formodentlig gøres om den franske kurve. Dens forløb er formentlig noget præget af en skala, der er forblevet uændret trods betydelig inflation. Man må dog også tage den særlige franske ligning i betragtning, når den sammenlignes med andre landes kurver.

Et par bemærkninger bør også gøres om de to østtyske. Der findes her tre skalaer, nemlig desuden en for intelligensen; denne skala er af samme form som arbejderskalaen, men ligger ubetydeligt over. Det skal endvidere bemærkes, at i dette tilfælde er ansættelsen af købekraften takket være den i Østtyskland stærkt afvigende prisstruktur særlig vanskelig.

Figuren viser tydeligt, at bortset fra de to østtyske kurver er skatteskalaen af nogenlunde samme form overalt. Den viser endvidere, at den danske skala har et forløb, der afviger noget fra de andre landes. Indtil en indkomst på ca. 40.000 kr. følger skalaen det almindelige forløb, ligger dog nærmest lidt højt. Efter de 40.000 kr. får kurven en anden udvikling; det viser sig, at skalaen er betydeligt mindre progressiv end de andre landes. Det er nærliggende at sætte denne afvigelse for den danske kurve i forbindelse med skattefradragsreglen, idet denne netop må virke særligt beskyttende for de store indkomster. Forsåvidt man tolker forskellen på denne måde, må grænsen mellem dem, der har fordel, og dem, der har ulempe af denne regel, sættes ved ca. 40.000 kr. i indkomst.

Et spørgsmål, der nødvendigvis må trænge sig på i denne forbindelse, er spørgsmålet om denne konklusion er afhængig af de valgte omregningskurser. Valget af en anden omregningskurs vil bevirke, at kurven »trækkes sammen« eller »strækkes ud«. For at komme til resultatet at den danske kurve er af lignende form som de øvrige »vestlige« kurver, måtte den danske skulle skubbes sammen for de store indkomsters vedkommende, men strækkes for de lave, et resultat, som åbenbart ikke kan skyldes en forkert vurdering af den danske kronens købekraft.